

Poznámky k účtovnej závierke k 31.12.2023

I. Informácie o účtovnej jednotke**a) Identifikácia účtovnej jednotky**

Obchodné meno účtovnej jednotky	Pol'nohospodárske družstvo Chorvátsky Grob – Bernolákovo
Sídlo účtovnej jednotky	Hlboká cesta 45, 900 25 Chorvátsky Grob
Dátum založenia účtovnej jednotky	7.10.1972
Dátum vzniku účtovnej jednotky	1.1.1973

b) Opis vykonávanej činnosti účtovnej jednotky

Podnikanie v poľnohospodárskej výrobe:

- pestovanie obilnín, olejnin a krmovín,
- chov hovädzieho dobytku,

c) Dátum schválenia účtovnej závierky

Účtovná závierka za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie bude schválená na výročnej členskej schôdzi.

d) Právny dôvod na zostavenie účtovnej závierky

Účtovná závierka k 31.decembru 2023 je zostavená ako riadna účtovná závierka podľa par. 17 ods.6 zákona č.431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, a to za účtovné obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023.

e) Počet zamestnancov účtovnej jednotky

Názov položky	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Priemerný prepočítaný počet zamestnancov	26	26

II. Informácie o orgánoch účtovnej jednotky

Členom štatutárneho orgánu neboli v roku 2023 poskytnuté žiadne pôžičky, záruky alebo iné formy zabezpečenia, ani finančné prostriedky alebo iné plnenia na súkromné účely členov, ktoré sa vyúčtovávajú.

III. Informácie o použitých účtovných zásadách a účtovných metódach**a) Účtovná jednotka spracovala a predkladá účtovnú závierku s predpokladom nepretržitého pokračovania jej činnosti.**

Od 1.1.2015 je účtovná jednotka povinná sa zaradiť podľa veľkostných kritérií do jednej z troch kategórií. Podľa týchto kritérií sa účtovná jednotka považuje za malú účtovnú jednotku a nemá povinnosť zostavovať Prehľad peňažných tokov a môže zostavovať poznámky v skrátenom rozsahu.

Od 1.1.2020 nie je účtovná jednotka povinná overovať svoju účtovnú závierku auditorom v súlade § 19 ods. 1 zákona o účtovníctve.

- b) Účtovné metódy a účtovné zásady boli aplikované konzistentne v rámci platného zákona o účtovníctve. V bežnom účtovnom období nenastali oproti predchádzajúcemu účtovnému obdobiu žiadne zmeny v používaní účtovných metód a účtovných zásad.

c) Spôsob oceňovania jednotlivých zložiek majetku a záväzkov

1. dlhodobý nehmotný a hmotný majetok obstaraný kúpou sa oceňuje obstarávacou cenou vrátane nákladov súvisiacich s jeho obstaraním. Súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého majetku nie sú úroky z cudzích zdrojov.
2. dlhodobý hmotný majetok vytvorený vlastnou činnosťou sa oceňuje vlastnými nákladmi v zložení priame náklady a výrobná réžia.
3. dlhodobý finančný majetok, ktorým sú cenné papiere (akcie v obchodných spoločnostiach), je oceňovaný pri jeho nadobudnutí obstarávacou cenou.
4. zásoby obstarané kúpou sa oceňujú obstarávacou cenou vrátane nákladov súvisiacich s obstaraním.
5. zásoby vytvorené vlastnou činnosťou, vrátane príchovkov a prírastkov zvierat, sa oceňujú vlastnými nákladmi na úrovni priamych nákladov a výrobnéj réžie.
Náklady súvisiace s obstaraním zásob sa pri prijíme rozpočítavali s cenou obstarania na technickú jednotku obstaranej zásoby.
Pri vyskladnení zásob sa používal vážený aritmetický priemer z obstarávacích cien, aktualizovaný mesačne.
Pri účtovaní obstarania a úbytku zásob postupovala účtovná jednotka podľa postupov účtovania spôsobom A.
6. pohľadávky sú pri vzniku oceňované menovitou hodnotou a pri obstaraní postúpením obstarávacou cenou,
7. krátkodobý finančný majetok – peňažné prostriedky a ceniny sú oceňované menovitou hodnotou,
8. časové rozlíšenie na strane aktív súvahy je oceňované očakávanou menovitou hodnotou a vykázané vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím,
9. záväzky, vrátane rezerv, pôžičiek a úverov sú pri vzniku oceňované menovitou hodnotou a pri prevzatí obstarávacou cenou,
10. splatná daň z príjmov bola určená podľa slovenského zákona o daniach z príjmov sadzbou 21% z upraveného hospodárskeho výsledku pred zdanením o niektoré položky na daňové účely,
11. odložená daň z príjmov bola účtovaná pri dočasných rozdieloch medzi účtovnou hodnotou majetku a záväzkov vykázanou v súvahe a ich daňovou základňou. Pri určení výšky odloženej dane z príjmov sa použila sadzba dane z príjmov platná v nasledujúcom účtovnom období, t. j. 21 %

- d) Majetok a záväzky vyjadrené v cudzej mene sa prepočítavajú na eurá referenčným výmenným kurzom určeným a vyhláseným Európskou centrálnou bankou (ECB) alebo Národnou bankou Slovenska (NBS) v deň predchádzajúci dňu uskutočnenia účtovného prípadu a v deň, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. Prijaté a poskytnuté preddavky v cudzej mene sa ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka neprepočítavajú.

- e) Predpokladané riziká, straty a zníženia hodnoty, ktoré sa týkajú majetku a záväzkov, sa vyjadrujú prostredníctvom rezerv, opravných položiek a odpisov.

- Rezervy - účtujú sa v očakávanej výške záväzku. Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa posudzuje ich výška a odôvodnenosť. Účtovná jednotka vytvorila rezervy na nevyčerpané dovolenky, na nevyplatené nájomné, na cenové vyúčtovanie dodávok.
- Opravné položky - účtovná jednotka tvorila k zásobám ako rozdiel medzi ich ocenením v účtovníctve a čistou realizačnou hodnotou.

- **Odpisový plán**

Odpisy dlhodobého nehmotného a hmotného majetku sú stanovené podľa predpokladanej doby jeho používania a predpokladaného priebehu jeho opotrebenia.

Účtovné odpisy a daňové odpisy dlhodobého nehmotného majetku sa rovnajú. Nehmotný majetok, ktorého ocenenie sa rovná alebo je nižšie ako 2400 € a ktorého doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok bol odpisovaný priamo do nákladov na účet 518.

Účtovné odpisy a daňové odpisy dlhodobého hmotného majetku sa nerovnajú. Hmotný majetok, ktorého ocenenie sa rovná alebo je nižšie ako 1700 EUR a ktorého doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok sa účtuje ako o zásobách.

Druh dlhodobého majetku	Odpisová metóda	Doba odpisovania	Odpisová sadzba v %
Stavby	rovnomerné	20r.	5
Samostatné hnutelné veci (stroje)	rovnomerné	4 až 6 r.	25 až 16,6
Pestovateľské celky trvalých porastov	rovnomerné	12 r.	8,33
Zvieratá	rovnomerné	4 r.	25

f) Poskytnuté dotácie

O nároku na dotácie zo štátneho rozpočtu sa účtuje, ak je takmer isté, že sa splnia všetky podmienky súvisiace s dotáciou a súčasne, že sa dotácia poskytne.

Dotácie na prevádzkovú činnosť účtovnej jednotky sa do výkazu ziskov a strát rozpúšťajú ako výnosy z prevádzkovej činnosti v časovej a vecnej súvislosti s vynaložením nákladov na príslušný účel.

Dotácie na obstaranie dlhodobého hmotného majetku sa najskôr vykazujú ako výnosy budúcich období a do výkazu ziskov a strát sa rozpúšťajú v časovej a vecnej súvislosti so zaúčtovaním odpisov z tohto dlhodobého majetku.

g) Oprava chýb minulých období

Účtovná jednotka nezaznamenala chybu minulých účtovných období, ktorú by musela vykazovať podľa zákona o účtovníctve.

h) Hranica významnosti

Účtovná jednotka pre rok 2023 mala interným predpisom stanovenú hranicu významnosti 21 000 Eur.

IV. Informácie, ktoré vysvetľujú a doplňujú súvahu a výkaz ziskov a strát**a) Dlhodobý hmotný majetok**

	Pozemky	Stavby	Samostatné hnuteľné veci	Pestovateľ. celky trvalých porastov	Základné stádo a ťažné zvieratá	Ostatný DHM	Preddavky na DHM	Obstaranie DHM	Spolu
Prvotné ocenenie									
Stav na začiatku účtovného obdobia	1 003 387	2 827 058	4 014 838	1 201 393	1 072	34 443	99 000	0	9 181 191
Prírastky	26 400		622 806				15 867		665 073
Úbytky			220 661	250 521			99 000		570 182
Presuny									
Stav na konci účtovného obdobia	1 029 787	2 827 058	4 416 983	950 872	1 072	34 443	15 867		9 276 082
Oprávky									
Stav na začiatku účtovného obdobia		2 542 718	3 552 569	1 201 393	711	34 443			7 331 834
Prírastky		29 406	273 245		150				302 801
Úbytky			209 208						209 208
Presuny									
Stav na konci účtovného obdobia		2 572 124	3 616 606	950 872	861	34 443			7 425 427
Zostatková hodnota									
Stav na začiatku účtovného obdobia	1 003 387	284 340	462 269	0	361	0	99 000	0	1 849 357
Stav na konci účtovného obdobia	1 029 787	254 934	800 377	0	211	0	15 867	0	2 101 175

Účtovná jednotka eviduje pozemky v hodnote 392 300 EUR, na ktoré je zriadené záložné právo. Záložným právom je zabezpečený úver poskytnutý bankou na základe Zmluvy o zriadení záložného práva.

Účtovná jednotka eviduje dlhodobý majetok - poľnohospodárske stroje v účtovnej hodnote 163 688 EUR, pri ktorom vlastnícke právo nadobudol veriteľ zmluvou o zabezpečovacom preveze vlastníckeho práva a ktorý účtovná jednotka užíva. Hodnota zabezpečeného záväzku predstavuje 305 625 EUR.

Účtovná jednotka eviduje dlhodobý majetok - poľnohospodárske stroje v účtovnej hodnote 308 844 EUR ktoré sú zabezpečené záložným právom v prospech veriteľa. Záložným právom je zabezpečený úver poskytnutý bankou na základe Zmluvy o zriadení záložného práva. Hodnota zabezpečeného záväzku záložným právom predstavuje 376 761 EUR.

Účtovná jednotka má nehnuteľný majetok (stavby) a ostatný hnuteľný majetok poistený do výšky poistnej sumy 6 455 247 EUR.

Dopravné prostriedky sú poistené v rozsahu povinného zmluvného a havarijného poistenia.

b) Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k zásobám

	Stav na začiatku účtovného obdobia	Tvorba OP	Zúčtovanie OP		Stav OP na konci účtovného obdobia
			zánik opodstatnenosti	vyraďenie z účtovníctva	
Výrobky	83 526	71 449	83 526		71 449

Opravné položky k zásobám boli vytvorené vo výške rozdielu medzi ocenením zásob v účtovníctve (vlastné náklady) a nižšou predpokladanou predajnou cenou zásob (čistá realizačná hodnota).

c) Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k pohľadávkam

	Stav na začiatku účtovného obdobia	Tvorba OP	Zúčtovanie OP		Stav OP na konci účtovného obdobia
			zánik opodstatnenosti	vyradenie z účtovníctva	
Pohľadávky z obchodného styku	10 000	3 971	10 000		3 971

Opravné položky k pohľadávkam boli vytvorené k pochybným a nevymožiteľným pohľadávkam, pri ktorých existuje riziko, že ich dlžník nezaplatí.

d) Hodnota pohľadávok podľa zostatkovej doby splatnosti

	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Pohľadávky po lehote splatnosti	44 864	78 516
Pohľadávky so zostatkovou dobou splatnosti do jedného roka	1 076 714	797 253
Krátkodobé pohľadávky spolu	1 121 578	875 769

Účtovná jednotka eviduje zmluvy o záložnom práve na pohľadávky so záložným veriteľom Tatra bankou a.s.. Záložným právom je zabezpečený kontokorentný úver a splátkové úvery na kúpu pozemku poskytnutý bankou. K 31.12.2023 účtovná jednotka nečerpala prostriedky z kontokorentného úveru.

Daňové pohľadávky predstavujú nárok na prevádzkové dotácie za bežné účtovné obdobie vo výške 383 998 Eur uhradené až v nasledujúcom účtovnom období, nárok na projektové dotácie vo výške 113 112 Eur, nárok na vrátenie dane z pridanej hodnoty vo výške 25 372 Eur a preddavky na dani z príjmov 133 947 Eur.

Odložená daňová pohľadávka

Názov položky	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Dočasné rozdiely medzi účtovnou hodnotou majetku a daňovou základňou, z toho:	11 014	6 742
Odpočítateľné	- 73 802	-87 897
Zdaniteľné	84 816	94 639
Dočasné rozdiely medzi účtovnou hodnotou záväzkov a daňovou základňou, z toho:	-49 477	-71 168
Odpočítateľné	-49 477	-71 168
Zdaniteľné		
Umorovanie strát	0	0
Sadzba dane z príjmov (v %)	21%	21%
Odložená daňová pohľadávka	25 889	33 404
Uplatnená daňová pohľadávka (ako zníženie nákladov)	10 884	15 864
Odložený daňový záväzok	17 811	19 874
Zmena odloženého daňového záväzku (ako náklad)	-2 063	423

Výsledkom kalkulácie odloženej dane je odložená daňová pohľadávka vo výške EUR vykázaná na strane aktív (r.052 ÚZ).

e) Vlastné imanie

Prehľad zmien vlastného imania v priebehu bežného účtovného obdobia

	Stav na začiatku účtovného obdobia	Prírastky	Úbytky	Presuny	Stav na konci účtovného obdobia
Základné imanie	17 101				17 101
Ostatné kapitálové fondy	1 715 843				1 715 843
Nedeliteľný fond z kap. vkladov	241 838				241 838
Nedeliteľný fond zo zisku	64 486				64 486
Rezervný fond na investície	581 669		-6 000	661 816	1 237 486
Neuhradená strata minulých rokov	0				0
Neuhradený zisk minulých rokov	-30 202				-30 202
Výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia	661 816	15 830		-661 816	15 830
Celkom	3 252 551	15 830	-6000	0	3 262 382

Účtovná jednotka má základné imanie zapísané v obchodnom registri vo výške 13 960 EUR (splatené v plnej výške).

V predchádzajúcom účtovnom období účtovná jednotka vykázala zisk vo výške 661 816 EUR, ktorý bol na základe rozhodnutia Členskej schôdze prevedený v plnej vo výške na účet rezervného fondu na investície.

f) Krátkodobé rezervy

	Stav na začiatku účtovného obdobia	Tvorba	Použitie	Zrušenie	Stav na konci účtovného obdobia
Krátkodobé rezervy celkom	125 185	52 558	84 601	1 292	91 850
Nevyčerpané dovolenky a poistné	54 018	42 373	52 726	1 292	42 373
Nájomné za pôdu	39 292	10 185			49 477
Vyúčtovanie cenové na komodity	31 875		31 875		0

g) Hodnota záväzkov podľa zostatkovej doby splatnosti

Názov položky	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Záväzky po lehote splatnosti	6 958	9 763
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka vrátane	444 425	626 479
Krátkodobé záväzky spolu	451 383	636 242
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti 1 až 5 rokov	125 338	230 959
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti nad 5 rokov		
Dlhodobé záväzky spolu	125 338	230 959

Pozn. Záväzky sú uvedené bez záväzkov zo sociálneho fondu a odloženého daňového záväzku.

h) Bankové úvery a pôžičky

Účtovná jednotka má uzatvorené nasledovné zmluvy o bankových úveroch:

- Zmluva o kontokorentnom úvere formou povoleného limitu prečerpania na bežnom účte, ktorý je v prípade čerpania zabezpečený záložným právom na pohľadávky na základe Zmluvy o zriadení záložného práva a zmenkou. K 31.12.2023 účtovná jednotka kontokorentný úver nečerpala.
- Zmluvy o splátkovom úvere na kúpu pozemku a kúpu strojov, ktoré sú zabezpečené záložným právom na dlhodobý hmotný majetok alebo záložným právom k pohľadávkam. K 31.12.2023 predstavuje výška nesplatenej istiny hodnotu 536 700 EUR.
- Zmluvy o spotrebnom úvere na kúpu strojov a zariadení, ktoré sú zabezpečené zabezpečovacím prevodom vlastníckeho práva. K 31.12.2023 predstavuje výška nesplatenej istiny hodnotu 163 688 EUR.

i) Tržby za vlastné výkony a čistý obrat

	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Tržby z predaja vlastných výrobkov rastlinnej výroby	3 942 833	3 132 690
Tržby za predaj vlastných výrobkov živočíšnej výroby	0	117 710
Tržby z predaja služieb	132 661	182 904
Tržby z predaja tovaru	119 086	177 673
Iné výnosy súvisiace so základnou činnosťou	477 896	435 113
Spolu (čistý obrat podľa § 19 ods. 1 písm. a)	4 672 476	4 046 091

j) Zmena stavu vnútroorganizačných zásob

Názov položky	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie		Zmena stavu vnútroorganizačných zásob	
	Konečný zostatok	Konečný zostatok	Začiatkový stav	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Nedokončená výroba	139 519	148 538	112 028	-9 019	36 510
Výrobky	511 060	1250 179	449 862	-739 119	800 317
Zvieratá	13 651	9 424	72 379	4 227	-62 955
Spolu	664 230	1 408 141	634 269	-743 911	773 872
Tvorba opravnej položky k výrobkom				12 077	-82 733
Zvieratá výdaj / hmotnostné prírastky				-5 928	-5 619
Zmena stavu zásob vo výkaze ziskov a strát				737 762	685 520

V dôsledku poklesu cien komodít na trhu spoločnosť tvorila opravnú položku na výrobky nakoľko predajné ceny klesli pod výrobné náklady.

k) Významné položky výnosov pri aktivácii nákladov a ostatné výnosy z hospodárskej činnosti

Názov položky	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Významné položky pri aktivácii nákladov, z toho:	24 817	24 834
Aktivácia dlhodobého hmotného majetku - zvieratá		
Vlastné stravovacie zariadenie	24 817	24 834
Ostatné významné položky výnosov z hospodárskej činnosti, z toho:	614 020	619 144
Prevádzkové a investičné dotácie	477 896	435 113
Nájomné	64 855	73 320
Prijaté náhrady od poisťovne	6 616	12 759
Ostatné vrátane refakturácií	64 653	97 952

I) Významné položky nákladov z prevádzkovej a finančnej činnosti

Názov položky	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Náklady za poskytnuté služby:	730 363	727 876
Opravy a údržba	167 808	203 738
Poľné práce a práce v súvislosti so zberom úrody	189 368	213 300
Nájomné za pôdu	167 711	154 165
Pozberová úprava	59 840	44 885
Ostatné služby	145 909	111 788
Ostatné významné položky prevádzkových nákladov	147 283	156 996
Poistné	81 633	78 106
Refakturácie	58 960	74 798
Ostatné	6 690	4 092
Finančné náklady, z toho:	33 666	19 023
Úroky z úverov	29 902	15 328
Bankové poplatky	3 764	3 695

V. Informácie o iných aktívach a iných pasívach

Účtovná jednotka neeviduje žiadne podmienené záväzky ani podmienený majetok.

Účtovná jednotka eviduje k 31.12.2023 v podsúvahovej evidencii majetok – spoluvlastnícky majetkový podiel na pozemkoch tzv. “urbáru“ v sume 47 441 EUR, ktoré sú predmetom reštitučného konania.

VI. Informácie o skutočnostiach, ktoré nastali po dni, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka do dňa zostavenia účtovnej závierky

V súvislosti s vojnou na Ukrajine je trh s komoditami, energiami a hnojivami aj naďalej nestabilný a silne volatilný. V priebehu roku 2023 pokračoval v nastolenom trende z roku 2022 voľný pád cien komodít ako priamy dôsledok zrušenia dovozných ciel zo strany EU. V prvom štvrtroku 2024 nie je ešte na obzore dno poklesu cien komodít na komoditných trhoch.

Predstavenstvo družstva priebežne vyhodnocuje vplyvy na družstvo za účelom zmiernenia akýchkoľvek negatívnych účinkov na jeho činnosť a zamestnancov.